

SVETOMIR LJ. STAMENKOVIĆ
DRAGO M. MILOŠEVIĆ

**PRIMENA PESTICIDA
U ZAŠTITI VOĆAKA
I VINOVE LOZE**

2016

Autori

Prof. dr. Svetomir Stamenković,
Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet, Lešak
Prof. dr Drago Milošević,
Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet, Čačak

Izdavač

Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet, Lešak

Za izdavača

Prof. dr Božidar Milošević

Recezent

prof. dr Vaskrsija Janjić, akademik
Prof. dr Slobodan Milenković

Tehnički urednik

Drago Milošević

Odobreno Odlukom Nastavno-naučnog veća
Poljoprivrednog fakulteta u Lešku
br. 706 od 20.10.2014.

ISBN 978-86-82107-99-0

Štampa

Grafika Jureš, Čačak

Nije dozvoljeno kopiranje ili u bilo kom drugom obliku umnožavanje ove publikacije i njenih delova, teksta, crteža i slika bez pisane saglasnosti autora.

Učinjeni su naponi da se u ovoj knjizi ne pojave greške, te eventualne greške nastale tokom pisanja ili izrade nisu namerne. Autori i izdavač nisu odgovorni za bilo kakva oštećenja nastala korišćenjem podataka iz ove publikacije.

Citiranje publikacije: *Stamenković, S. Milošević, D. (2015): Primena pesticida u zaštiti voćaka i vinove loze. Univerzitet u Prištini, Poljoprivredni fakultet, Lešak, str. **.*

SADRŽAJ

Predgovor	7
<i>Prvi deo – uvod</i>	9
PROUZROKOVAČI BOLESTI BILJAKA	11
Gljive i gljivoliki organizmi kao prouzrokovaci bolesti	11
Bakterije kao prouzrokovaci bolesti biljaka	14
Virusi kao prouzrokovaci bolesti biljaka	14
Fitoplazme kao prouzrokovaci bolesti biljaka	15
Proces nastanka bolesti (patogeneza)	16
Uticaj ekoloških činilaca na nastanak bolesti	16
Prognoza bolesti	17
Parazitarne cvetnice	18
LIŠAJEVI I MAHOVINE	18
ŠTEOČINE BILJAKA	19
Insekti	19
Grinje	20
Glodari i divljač	20
KOROVI	22
ZAŠTITA VOĆAKA I VINOVE LOZE OD BOLESTI I ŠTETOČINA	23
Integralna zaštita	23
Agrotehničke mere	24
Mehaničke mere	24
Fizičke mere	25
Biološke mere	25
Prognozno-izveštajna služba	28
Prag štetnosti	29
Feromonske klopke	30
Hemijske mere	30
Pesticidi	31
Formulacija pesticida	32
Najčešće formulacije preparata pesticida	32
Način primene pesticida	34
Fungicidi	35
Zoocidi	36

Herbicidi	37
Otrovnost pesticida	37
Priprema pesticida za primenu	39
Mere predostrožnosti pri radu sa pesticidima	41
Simptomi trovanja pesticidima i prva pomoć	42
Ponašanje pesticida u atmosferi, zemljištu, vodi, voću i grožđu	44
Poslednji rokovi primene preparata – karenca	44
Radna katenca	45
Ostaci pesticida na plodovima i grožđu	46
Mešanje pesticida	47
Zaštita pčela kao korisnih insekata	47
SUZBIJANJE KOROVA U ZASADIMA VOĆAKA I VINOVE LOZE	49
ZAŠTITA VOĆAKA I VINOVE LOZE U PERIODU MIROVANJA	51
ZAŠTITA USKLADIŠTENIH PLODOVA VOĆAKA	53
 <i>Drugi deo</i>	
POLIFAGNE ŠTETOČINE I ZAJEDNIČKE BOLESTI VOĆAKA I VINOVE LOZE.....	
	55
POLIFAGNE ŠTETOČINE.....	
	57
Suzbijanje biljih vaši.....	
	57
ZAJEDNIČKE BOLESTI VOĆAKA I VINOVE LOZE I NJIHOVO SUZBIJANJE	
	59
Zaštita voćaka i vinove loze od viroza	
	60
 <i>Treći deo</i>	
PROGRAM ZAŠTITE JABUČASTOG VOĆA	
	63
Program zaštite jabuke	
	65
Program zaštite kruške	
	76
Program zaštite dunje	
	85
Program zaštite mušmule	
	90
 <i>Četvrti deo</i>	
PROGRAM ZAŠTITE KOŠTIČAVOG VOĆA.....	
	91
Program zaštite šljive	
	93
Program zaštite trešnje i višnje	
	100
Program zaštite breskve	
	109
Program zaštite kajsije	
	115
 <i>Peti deo</i>	
PROGRAM ZAŠTITE JEZGRASTOG VOĆA	
	121

Program zaštite oraha	123
Program zaštite leske	128
<i>Šesti deo</i>	
PROGRAM ZAŠTITE JAGODASTOG VOĆA	133
Program zaštite maline	135
Program zaštite kupine	142
Program zaštite jagode	147
Program zaštite ribizle i ogrozda	153
Program zaštite borovnice	156
Program zaštite aronije	159
<i>Sedmi deo</i>	
PROGRAM ZAŠTITE VINOVE LOZE	161
Program zaštite vinove loze	163
Program zaštite citrusa	171
<i>Osmi deo</i>	
AKTIVNE MATERIJE I PREPARATI PESTICIDIA REGISTROVANI U SRBIJI	175
Literatura	191

